

Mangel Halto is symptoom...

Van iets ernstigers...

In onze recente edities hebben we uitgebreid verslag gedaan en commentaar uitgebracht over de ontwikkelingen in de zorg en het onderhoud van onze kusten, in het bijzonder de gebrekkige aanpak hiervan. Het belangrijkste probleem is niet eens wat er geconstateerd wordt in de wijze waarop de toeristische en de lokale recreatie moeten worden ingepast in een fragiel natuurlijk milieu, maar is meer nog het niet-transparante milieubeleid in het algemeen. Uiteraard is het niet acceptabel dat men met de verkeerde technische hulpmiddelen de specifieke eigenschappen van de kwetsbare ondergrond (kalkplateau) ter plaatse te lijf gaat. Maar waar is dan de expertise gebleven die normaal gesproken te vinden moet zijn bij de overheidsdiensten, die terug moeten kunnen vallen op hun institutionele geheugen, dat naar men mag aannemen goed bewaard is gebleven?

Is er één ingenieur ter plaatse geweest die enige kennis van zaken had over wat het betekent als je gaat graven in dit type kalkformatie aan de kust? Waarschijnlijk niet; men zal het werk wel hebben toegekend aan een aannemer van wie men aanneemt dat hij wel weet wat hij deed, met het bekende resultaat. Anderzijds zijn er grotere projecten bekend op dit soort ondergrond, zoals het grootschalige hotelpro-

ject bij Sero Colorado, dat gebouwd is op kalkformaties met grote spelonken. Hier van hebben de experts in hun rapport – dat nooit is gepubliceerd – gezegd dat dit geen probleem hoeft te zijn. In principe hoeft dat ook geen probleem te zijn, totdat er een probleem is!

Natuurlijk hoeft het niet altijd zo te gaan. Bijvoorbeeld, de reden dat het ziekenhuis indertijd exact op die plek gebouwd is, was omdat er onderzoek was verricht door de overheidsdiensten om vast te stellen waar de ondergrond solide genoeg was om dit type gebouw te dragen. De enige geschikte plek in die omgeving om een gebouw van een dergelijke grootte neer te zetten was dus daar en dat is dus ook nooit een probleem gebleken.

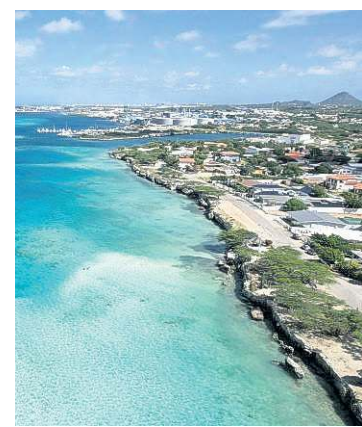
Maar, zoals eerder gesteld, het nu aangeduide probleem is maar een symptoom van alles wat er verkeerd kan gaan in het beheer van de infrastructuur, de natuur en het milieu in het algemeen. Bij een evenwichtig beleid had deze zone in feite nooit een toeristische trekpleister moeten worden. De reden waarom er geen bescherming van het gebied tegen – te veel – toerisme was, lag namelijk bij het kennelijke algemene beleid dat elke stukje kust, dat niet in beslag was genomen door de officiële havens en de luchthaven, beschikbaar zou zijn voor een toeristische overval zonder weerga, onderdeel van de filosofie die zegt dat Aruba een eigen heil-

lige heeft, niet goedgekeurd welswaar door het Vaticaan, en dat is Sint Toerisme. In dit geloof zijn de belangen van de lokale bevolking, inclusief hun recreatiebehoeften, van geen enkel belang voor de achtereenvolgende regeringen van welke politieke kleur ook gebleken. Natuurlijk zullen zij bij navraag, zelfs met de nodige emotie in hun stem verklaren dat zij de volksbelangen na aan het hart hebben; wat echter altijd ontbreekt zijn de tastbare bewijzen daarvan.

Naast het gebrek aan een beleid dat die naam waardig is met betrekking tot de toegang van het lokale publiek tot de kust is ook duidelijk zichtbaar het gebrek aan een coherent beleid ten aanzien van de natuur en het milieu. Dit heeft in ditzelfde gebied geleid tot permanente schade aan de waardevolle mangrove-vegetatie. Daar vlakbij hebben we dan het andere voorbeeld van falend beleid bij Isla di Oro, in het enige echte mangrovebos dat ons eiland rijk is. Tot op heden heeft geen enkele regering ons toe kunnen zeggen dat het gebied niet zou worden opgeofferd aan een van de aanbidders van voorgenomen heilige, die zal vinden dat alles moet wijken voor zijn heilige, die tegelijkertijd voor veel geldelijk gewin zal zorgen, zodat er altijd wel iets overblijft om naar goed gebruik als aalmoes uit te geven. Even verderop kunnen we de verwoesting aanschouwen van de mangrovevegetatie bij

de zoutpannen van Sabaneta, waar de onwetendheid van de betrokken diensten zo ver ging dat men niet wist dat de zoutpannen vers zout water nodig hadden; iets wat men drie eeuwen geleden nog wel wist. Hoe zou een zoutpan anders moeten functioneren? Weer een duidelijk voorbeeld van het gebrek aan een institutioneel geheugen bij onze overheidsdiensten. Elke generatie ambtenaren is bezig het eigen wiel uit te vinden en we moeten maar zien te leven met deze 'trial and error approach'.

Maar Mangel Halto leert ons nog iets meer. Bijvoorbeeld, dat we ons eigen model van 'overtourisme' hebben. We hebben – nog niet – de problemen die zich voordoen in plaatsen als Amsterdam, Barcelona, Venetië en andere, van complete horden toeristen die niet eens ruimte laten voor de lokale bewoner om ergens te lopen, laat staan om te kunnen recreëren. Maar we hoeven ook niet te zitten wachten tot het bij ons zo ver komt. Want er is geen reden om onze 'carrying capacity' af te meten volgens de maatstaven van anderen. Moeten we dan zitten wachten tot de overheid die voor ons uitvindt? Dat lijkt ons een doolhof dat nergens toe leidt. Laten we dan beginnen met te analyseren of de huidige basis aan toerisme, met het huidige aantal overnachtingen, voldoende zou zijn om onze economie en gemeenschap te dragen. We hebben in ieder geval een economie die in 2024 ervoor

gezorgd heet dat de overheid qua inkomsten in de richting gaat van twee miljard florin, bij belastinginkomsten van 23,5% van het BBP; en 26,5% van het BBP als we de andere inkomsten hierbij betrekken, voor het grootste deel bestaande uit dividenden van de staatsondernemingen die 'van ons' zouden zijn, naar we begrepen hebben. Bovendien, doet de overheid weinig tot niets om diezelfde Airbnb waar het constant over gaat in de media, fiscaal aan te pakken. Met meer dan 5 miljoen overnachtingen van toeristen in de eerste helft van het jaar zijn we waarschijnlijk het enige kleine eiland in de regio dat mee concurreert met de grote eilanden, die een miljoenenbevolking hebben en duizenden kilometers kust.

Het wordt tijd om onze beleidsmakers te vragen hoe ver ze willen gaan... Wanneer is 'genoeg' nou een keer genoeg? Of blijft het zo dat wie zijn stem verheft, heiligschennis pleegt door eerder genoemde heilige te beledigen?

Lindor (Futuro): "Vragen over overlijden in SVT gaan om rechtvaardigheid, niet om sensatie"

Parlements lid Ruthlyn Victoria Lindor (Futuro) heeft haar standpunt verduidelijkt over het tragische overlijden van de jonge deelnemer Joshua Rampaul tijdens het Sociale Vormingsraject (SVT). In mei had zij schriftelijke vragen gesteld aan premier Mike Eman over het incident, maar tot op heden is er geen officiële reactie vanuit het ministerie van Algemene Zaken gekomen.

In een brief van 9 juli aan parlementsvoorzitter Marlon Sneek herinnerde Lindor eraan dat zij in mei al vragen had ingediend, onder meer over de omstandigheden waaronder Joshua ziek werd tijdens het SVT en kort daarna overleed. Volgens het ministerie van Justitie, Integratie en Openbaar

Vervoer had er tijdens de recente kabinetswissel geen formele overdracht van het SVT plaatsgevonden naar Algemene Zaken, waardoor essentiële toezichtlijnen niet waren herzien of overgedragen.

De zorgen van Lindor namen toe toen bekend werd dat in augustus een nieuwe groep deelnemers aan het SVT zou starten. "Dit baart zorgen, zeker omdat er nog geen transparante evaluatie is geweest en er geen duidelijkheid is voor de familie van de overledene of voor de gemeenschap," aldus Lindor. Ze onderstreepte dat het programma waardevol is voor jongeren, maar dat veiligheid, structuur en transparantie onmisbaar zijn.

In haar vragen aan premier Eman wil Lindor onder meer

weten waarom eerdere vragen onbeantwoord zijn gebleven, of het verantwoord is een nieuwe groep te laten starten zonder volledige openheid over het vorige incident, en of er bereidheid is een administratief rapport op te stellen om het functioneren en toezicht van het SVT te verbeteren. Ook vraagt zij welke concrete maatregelen al zijn genomen om te garanderen dat er passende begeleiding en toezicht is.

De minister van Justitie, Arthur Dowers, reageerde eerder op een verzoek van de parlementsvoorzitter om verduidelijking over de overdracht van het SVT. Hij bevestigde dat er geen formele overdracht had plaatsgevonden en verwees voor inhoudelijke informatie naar Algemene Zaken. Wel gaf hij aan dat een administra-

tief rapport waardevol zou kunnen zijn als leermiddel voor toekomstig beleid en om transparantie en verantwoording te bevorderen.

Na publicatie van een online artikel over haar vragen kreeg Lindor kritiek, waarbij sommigen haar beschuldigden van het "politiek uitbuiten" van een tragedie. Op sociale media reageerde ze fel: "Laat het feit dat een mediakanaal kiest voor valse sensatie niet de aandacht afleiden van wat werkelijk belangrijk is. Dit gaat om verantwoordelijkheid, niet om aandacht. Het gaat om rechtvaardigheid, niet om een krantenkop."

Lindor benadrukte dat er nog steeds een vader is die geen antwoorden heeft gekregen. In een video vanuit het Parlatino in Panama stelde ze dat het nieuwsartikel haar

woorden uit de context had gehaald en dat het gebruikte taalgebruik niet het hare was. Ze riep het publiek op om zich niet te laten misleiden: "Ik heb niet gevraagd naar medische gegevens, maar naar wat er mis kon zijn gegaan in het SVT, zodat dit in de toekomst voorkomen kan worden."

Volgens Lindor maakt de combinatie van onbeantwoorde vragen, gebrekkige communicatie en het doorgaan met nieuwe groepen zonder structurele evaluatie het noodzakelijk dat de regering snel volledige duidelijkheid geeft. "We zijn het verschuldigd aan Joshua, zijn familie en alle toekomstige deelnemers om te zorgen voor een veilige en transparante uitvoering van dit programma," besloot zij.